

ชื่อภาคานิพนธ์ : ความเชื่อเรื่องดวงและการปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาโท
ชื่อผู้เขียน : นางธัญมณ รัตกุลชาญชัย
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2547

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ คือ เพื่อศึกษาความเชื่อเรื่องดวงของนักศึกษาปริญญาโท การนำไปใช้การปรับใช้ในการดำเนินชีวิต แนวโน้มของความเชื่อเรื่องดวง วิธีการศึกษาได้ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Analysis) และการสัมภาษณ์เจาะลึกโดยมีผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key – informant) โดยสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ 2 กลุ่ม คือ 1) นักศึกษาปริญญาโทที่เป็นผู้นำท้องถิ่น ข้าราชการ และเจ้าของกิจการ จำนวน 12 คน หมอคุณและผู้สนใจ จำนวน 6 คนในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย เมื่อได้ข้อมูลทั้งหมดได้นำมาวิเคราะห์เริ่มจากการจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ ทำการวิเคราะห์โดยอาศัยตรรกะเทียบเคียงแนวความคิด ทฤษฎี ความรู้บริบท โดยใช้ สถิติเชิงพรรณนาประกอบ

ผลการศึกษาที่สำคัญพบว่า นักศึกษาและหมอคุณส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 30 – 40 ปี นับถือศาสนาพุทธ มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาทต่อเดือน ในด้านความเชื่อ ผู้ไปหาหมอคุณส่วนใหญ่จะมีความเชื่อในเรื่องของการคุณลักษณะบุคคล คุณความน่าจะเป็นของบุคคล และการกระทำของบุคคลที่มีเหตุมีผลสามารถพิสูจน์ได้ หรือมีความเชื่อตามคำสอนของพระพุทธศาสนา ความดีที่ไปหาหมอคุณให้พยากรณ์ขึ้นอยู่กับโอกาสที่มีเวลาว่าง อย่างต่ำปีละ 1 ครั้ง โดยมีเพื่อนไปด้วยทุกครั้งสำหรับเวลาในการเดินทางไปหาหมอคุณมากกว่า 1 ชั่วโมง เสียค่าใช้จ่ายประมาณ 100 บาทต่อครั้งขึ้นไป

การถ่ายทอดเรียนรู้เรื่องการดูดวงจากครอบครัวพบว่า มีการพูดคุยไปหาหมอคุณให้เห็นเป็นประจำโดยสมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมทุกครั้ง ได้รับการถ่ายทอดจากครอบครัวทั้งโดยตรง เช่น การปลุกฝัง สั่งสอนจากครอบครัว และโดยอ้อม เช่น มีการสังเกตเห็นพฤติกรรมที่ผู้ใหญ่อยู่เป็นประจำทำให้เกิดการรับรู้ทำให้เกิดความสนใจมีการสอบถามจากเพื่อน ติดตามอ่านจากหนังสือ ตำราประกอบโดยมีการทดลองปฏิบัติตาม

การนำไปใช้และการปรับใช้ในการดำเนินชีวิตจากการศึกษาพบว่า การไปหาหมอคุณพยากรณ์ดวงก็เพื่อสร้างความมั่นใจให้มีแนวทางเลือกเพิ่มขึ้น แต่ยังมีความคิดเป็นของตัวเองและนำไปใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทำให้มีความระมัดระวังเพิ่มขึ้นมีการตัดสินใจที่รอบคอบขึ้น

ส่วนแนวโน้มของความเชื่อเรื่อง และการปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในอนาคตจากการศึกษาพบว่า มีแนวโน้มในการดูดวงเพิ่มขึ้นในขณะเดียวกันศาสตร์ด้านพยากรณ์มีการพัฒนาไปในเชิงวิทยาศาสตร์ ที่เป็นรูปธรรมและมีการพัฒนาไปสู่ความทันสมัยนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการดูหมอดอย่างแพร่หลายให้ทำให้เกิดมีการประกอบอาชีพเชิงธุรกิจ และก่อให้เกิดรายได้กระจายสู่สังคมอีกทางหนึ่ง

TE 159321

The objectives of this research are to study the belief in horoscope among graduate students, application of this belief to the daily life and trends of the belief in Thai society.

The researcher uses birth documentary and field research for data gathering; in-depth interview techniques were used with 16 key-informants, 12 of which being graduate students and the others are fortune tellers and other interested people; all of them reside in Chiang Rai province. Data collected were organized and analyzed with logical context description and descriptive statistics.

Results of the study reveal that the majority of key-informants are male, aged between 30 – 40 years old, upholding Buddhism, earning monthly income of 10,000 – 20,000 bath.

The majority of those seeking for horoscope interpretation believe in personality checking, prospects, acts of persons with logical reasoning or having faith in Buddhist teaching. They normally seek services from the fortune tellers at least once a year; they have friends with them everytime when they go to the fortune tellers. It costs them about 100 bath for a service.

It is also evident that the family has strong influence over the younger member about the belief in horoscope. Children always participate with adults in seeking fortune teller's services. This socialization process is both directly and indirectly transferred by teaching, learning and by observing adults' behavior followed by further readings on the matters.

In its application to daily living, horoscope prediction seems to increase. The study shows the increasing in person's confidence, with more alternatives and cautions in making decisions.

Trends of this belief and its application for the future. If horoscope has more scientific orientation and using modern technologies, it would create the new business and would generate increase income from this sector.